Sygn. akt **OS 9/22**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Tomasz Grabek**
Sędziowie: **r.pr. Wojciech Boryc - sprawozdawca**
r.pr. Paweł Cegiełko

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnej (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. – doręczonego dnia (…)r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1166) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o umorzeniu dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Tomasz Grabek r.pr. Wojciech Boryc r.pr. Paweł Cegiełko

OS 9/22

U Z A S A D N I E N I E

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r., Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpatrzył sprawę ze skargi Pani (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. – doręczonego dnia (…)r. – od postanowienia Zastępcy Okręgowego Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o umorzeniu dochodzenia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że sprawa skargi Pani (…)na postępowanie radcy prawnego (…)była przedmiotem odrębnych postępowań prowadzonych przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie jak i Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie. Przedmiotowa sprawa znajduje swoje źródło w piśmie skarżącej (…)z dnia (…)r, w sprawie sygn. akt WO-(…), oraz pisma z dnia (…)r., jako wykonanie wezwania do uzupełnienia braków formalnych pisma skierowanego do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie. Z treści pisma wynika, że skarżąca stawia radcy prawnemu zarzuty mogące stanowić postawę odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego (…), która reprezentuje stronę przeciwną skarżącej, w sprawie o rozwód zawisłej i prowadzonej przed Sądem w(…)pod sygn. akt (…). W oparciu o tak złożone wyjaśnienia sprawa podejrzenia popełnienia deliktu dyscyplinarnego stała się przedmiotem dochodzenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie.

Pismem z dnia (…)r., Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie przesłał odpis pism p. (…)wraz z kopią Zarządzenia Przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia (…)r., znak WO-(…), w celu ustosunkowania się do stawianych tam zarzutów przez obwinioną radcę prawnego (…). W dniu (…)r., radca prawny (…)udzieliła odpowiedzi na pismo Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie. W piśmie tym radca prawny (…)szczegółowo wyjaśniła stan faktyczny sprawy i merytorycznie odniosła się do stawianych przez Panią (…)zarzutów. Na poparcie swoich argumentów, radca prawny (…)załączyła dokumenty obrazujące stan sprawy sądowej jak również rozstrzygnięcie sądu w tym zakresie, wydane na etapie na jakim znajdowała się sprawa w dniu składania wyjaśnień Rzecznikowi.

W dniu (…)r., Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie w drodze wydanego przez siebie zarządzenia, wyznaczył do prowadzenia sprawy radcy prawnego (…), Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP Agnieszkę Szczekalę.

W dniu (…)r., Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie przy piśmie l.dz. (…)w sprawie RD -(…)wystąpił do radcy prawnego o przesłanie dokumentów szczegółowo opisanych w tym piśmie, w szczególności pełnomocnictw udzielonych w sprawie tak sądowej jak również w sprawach pozasądowych i w postępowaniu prowadzonym przed organami prokuratury, a także do złożenia wyjaśnień oraz złożenie stosownych dokumentów na poparcie swoich twierdzeń, w terminie 7 dni od otrzymania pisma.

Pismem z dnia (…)r., radca prawny (…)udzieliła odpowiedzi Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP oraz przesłała żądane w piśmie Zastępcy Rzecznika dokumenty.

W dniu (…)r., zostało wydane postanowienie o wszczęciu dochodzenia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, w związku ze skargą Pani (…)na zachowanie radcy prawnego (…)w oparciu o treść art. 303 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks postępowania karnego, w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r., o radcach prawnych, w sprawie przewinienia dyscyplinarnego określonego w treści art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (Załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.). W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika powołała się na formułowane w stosunku do radcy prawnego (…)zarzuty, wypełniające znamiona naruszenia zasad etyki zawodowej. W toku dochodzenia, Zastępca Rzecznika wystąpiła do radcy prawnego (…)o przesłanie dokumentów dotyczących rozliczeń majątkowych pomiędzy Panią (…)a Panem (…), jak również o wyjaśnienie kwestii dotyczącej pełnomocnictw i kontaktów telefonicznych z Panią (…). Pismem z dnia (…)r., radca prawny (…)wyjaśniła, że: kwestie nr rachunku bankowego i rozliczeń majątkowych między małżonkami (…), wyjaśniła szczegółowo w pkt. 6 pisma z dnia (…)r. Wskazała, że brak znajomości aktualnego nr bankowego Pani (…)uniemożliwiał przelanie pieniędzy przez jej klienta (…), w zakresie połowy zgromadzonych środków finansowych. Wyjaśniła także kwestie dotyczące żądania przez Panią (…)pełnomocnictwa udzielonego przez (…). W treści pisma radca prawny (…)wyjaśniła kwestię kontaktów telefonicznych z Panią (…).

W dniu (…)r., Zastępca Rzecznika wystąpiła do Pana (…)o wskazanie czy doszło do rozliczeń majątkowych z jego małżonką, czy w tym zakresie udzielił radcy prawnemu (…)pełnomocnictwa, czy pełnomocnik występowała do jego żony o wskazanie konta

bankowego oraz dlaczego radca prawny (…)odmówiła przesłania pełnomocnictwa, oraz zakreśliła 7 dniowy termin na udzielenie odpowiedzi.

W odpowiedzi na pismo Zastępcy Rzecznika, Pan (…)wyjaśnił, że przeciwko jego małżonce toczy się postępowanie z art. (…)kk w którym to postępowaniu uznany jest wraz z synem za pokrzywdzonego. Wyjaśnił także, że na początku (…)r., nosił się z zamiarem przelania połowy zgromadzonych środków pieniężnych na konto żony. Wskazał, że wraz z żoną mają rozdzielność majątkową ustanowioną przez Sąd Rejonowy w (…). Pełnomocnictwo radcy prawnemu (…)udzielił (…)r., mocą którego umocowałem radcę prawnego do wystąpienia do mojej żony o wskazanie nr konta w celu przelania kwoty pieniędzy. (…)wyjaśnił także, że żona wpłaty z tytułu alimentów dokonuje poprzez przelewy pocztowe, nie ujawniając numeru konta. W pozostałym zakresie Pan (…)wyjaśnił, że nie posiada wiedzy o okolicznościach wskazanych w piśmie Zastępcy Rzecznika.

(…)r., Postanowieniem wydanym w sprawie sygn. akt RD (…)Zastępca Rzecznika postanowił o umorzeniu dochodzenia. W uzasadnieniu Zastępca Rzecznika wskazała w zachowaniu radcy prawnego (…)nie można znaleźć przesłanek wypełniające znamiona naruszenia zasad etyki, określonych w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego. W ocenie Zastępcy Rzecznika bark jest podstaw do przyjęcia odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego (…)wobec niepopełnienia przez nią czynu wypełniającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego. Wobec ustalenia, że nie radca prawny nie popełnił przewinienia dyscyplinarnego należało umorzyć dochodzenie.

Pismem z dnia (…)r., Pani (…)odwołała się od postanowienia Zastępcy Rzecznika. W piśmie tym skarżąca ponowiła zarzuty stawiane radcy prawnemu (…), na różnych etapach i w różnych postępowaniach jakie wytaczała przeciw pełnomocnikowi swojego męża. W piśmie tym podniosła szereg argumentów mających świadczyć na jej korzyść w szczególności przywołała wypowiedzi pełnomocnik męża radcy prawnego (…) „żal mi pani", wskazując że tych słów się później radca prawny wyparła. Zarzuciła także działanie na korzyść klienta radcy prawnego (…)nie na korzyść dziecka. W zarzucie tym upatrywała żądanie zakazania kontaktów matki z dzieckiem. Wskazała skarżąca także, że nieetycznym jest sformułowanie w rozmowie takiego sądu „a jaką mam pewność, że pani odda dziecko". W odwołaniu Pani (…)formułuje pytania, które odnoszą się do pracy Sądu, nie zaś ustaleń i rozstrzygnięcia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP. W dalszej treści pisma, Pani (…)odnosi się do kwestii pism procesowych formułowanych przez radcę prawnego (…), w zakresie postępowania egzekucyjnego w przedmiocie alimentów. W pozostałej treści pisma skarżącej

znajdują się wnioski w tym dowodowe dotyczące już rozstrzygniętych spraw lub znajdujących się w kognicji sądów powszechnych.

Po analizie akt sprawy jak również w wyniku zapoznania się ze stanowiskiem skarżącej Pani (…)**, Sąd zważył co następuje:**

Zaskarżone postanowienie wydane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie odpowiada prawu, argumenty jakie legły u podstaw skargi wniesionej przez Panią (…)na postępowanie radcy prawnego (…) nie zasługują na uwzględnienie, a w postępowaniu radcy prawnego nie można dopatrzeć się znamion deliktu dyscyplinarnego.

Zgodnie z treścią art. 64 ust 1 ustawy o radcach prawnych, radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Odpowiedzialność dyscyplinarna obejmuje następujące naruszenia: naruszenie prawa, naruszenie zasad etyki lub godności zawodu, naruszenie obowiązków zawodowych. Dokonując analizy podstaw odpowiedzialności należało zbadać, czy w postępowaniu radcy prawnego zainicjowanego przez skarżącą można postawić zarzut naruszenia prawa, rozumianego jako norm prawa procesowego lub prawa materialnego. Przy zarzutach dotyczących zasad etyki i godności zawodu należy badać relację jaka zachodzi między działaniem radcy prawnego obowiązanego do przestrzegania norm etycznych, a tymi normami a także to czy podejmując czynności zawodowych nie uchybił im.

Z treści stawianych zarzutów wynika, że możliwe jest do odkodowania z treści pism skarżącej zdefiniowanie zarzutu dotyczącego naruszenia wolności słowa przy wykonywaniu obowiązków radcy prawnego, obowiązków zawodowych posługiwania się jako pełnomocnik profesjonalny dokumentem pełnomocnictwa. Kwestię wolności słowa reguluje art. 11 ustawy o radach prawnych w związku z art. 38 ust. 1 ust. 3, ust. 5 Kodeksu Etyki Radców Prawnych. Analiza powołanych przepisów w kontekście zebranego materiału dowodowego nie daje usprawiedliwionych podstaw do przyjęcia, że normy wolności słowa zostały przekroczone. Na szczególną uwagę zasługuje pogląd wyrażony w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2021 r., sygn. akt SDI 24/12. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wypowiedział następujący pogląd : „Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.), radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Regulacja ta w sposób jednoznaczny przesądza, że wykonując czynności zawodowe, w szczególności zaś sporządzając określone pisma w imieniu mandanta, radca prawny może w sposób swobodny

dobierać treść i formę wypowiedzi, byleby nie przekraczać granic wyznaczonych w tym przepisie. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela pogląd wyrażony w uchwale Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 marca 1993 r. (sygn. akt W 16/92, OTK 1993 cz. I s. 156-165), w której stwierdzono, że nie można pociągnąć do odpowiedzialności zawodowej za zachowanie "zgodne z nakazem lub zakazem albo upoważnieniem obowiązującej ustawy", choćby zachowanie takie formalnie stanowiło naruszenie norm etyki zawodowej ujętych w kodeksie etyki zawodowej przyjętej przez daną korporację zawodową. Odnosząc ten pogląd na grunt ustawy o radcach prawnych, należy podkreślić, że wypowiedzi radcy prawnego zawarte w pismach formułowanych w imieniu mandanta w ramach wykonywania przez radcę prawnego czynności zawodowych, nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej, jeżeli pozostają w granicach prawa i rzeczowej potrzeby ocenianej w kontekście całokształtu sprawy w której czynność ta była podejmowana. Dopiero po przekroczeniu tych granic możliwe jest rozważanie odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego, o ile równocześnie oceniane wypowiedzi naruszałyby określone standardy etyczne wynikające z Kodeksu Etyki Radcy Prawnego". Przechodząc na grunt skargi Pani (…)wskazać należy, że nie ma przepisu powszechnie obowiązującego prawa, który można wskazać jako naruszony w wyniku działania w oparciu o wolność słowa określną art. 11 ustawy o radcach prawnych. Zarzuty skarżącej, w ocenie Sądu mają charakter subiektywnego odbioru wypowiedzi radcy prawnego (…)wypowiedzianych w procesie lub w czynnościach poza procesowych, dokonywanych w granicach pełnomocnictwa udzielonego przez mandanta.

Odnosząc się do zarzutów działania bez pełnomocnictwa lub z naruszeniem zasady komunikowania się pełnomocnikiem nie zaś ze stroną przeciwną w procesie wskazać należy, że i w tej kwestii Sąd nie dopatrzył się naruszenia prawa. Z wyjaśnień radcy prawnego aj i dołączonych dokumentów i wyjaśnień Pana (…)wynika, że czynności podejmowane przez radcę prawnego zgodne z zakresem pełnomocnictw udzielonych w dacie ich dokonywania. Zwrócić należy w tym miejscu uwagę na fakt, że odpowiedzialność pełnomocnika jest ograniczona do faktów i informacji jakie zataił lub zmienił klient. Odpowiedzialność radcy prawnego dotyczy jego działania lub zaniechania, czemu wyraz dano w treści art. 38 ust 3 KERP.

Podsumowując, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny po dokonaniu analizy akt sprawy, doszedł do wniosku, że postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia jest zasadne i odpowiada prawu a w postępowaniu obwinionej radcy prawnemu (…)nie można dopatrzeć się znamion deliktu dyscyplinarnego, co uzasadnia umorzenie

dochodzenia. Sąd nie dopatrzył się w działaniu radcy prawnego przekroczenia granic wolności słowa określonej przepisami prawa i rzeczową potrzebą sporu, jak również naruszenia zasad dotyczących działania w oparciu o pełnomocnictwo i komunikacji pełnomocnika z przeciwnikiem procesowym.

W myśl art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r o radcach prawnych (Dz. U. z 2022, poz. 1166 ze zm.) w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. Z kolei art. 437 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2022, poz. 1375) stanowi, że po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, orzekła jak w sentencji postanowienia.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 426 § 1 k.p.k. w związku z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie służy od niego prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……

r.pr. Tomasz Grabek r.pr. Wojciech Boryc r.pr. Paweł Cegiełko